

„Tja se vsedita k Milki!“ zakriči, „drugače vaju — —“

Počasi se spravita k Milki. Nekaj časa se gledata jezno in grdo, da bi se človek kar ustrašil, potem pa se začneta zopet gibati. Tine izpuli Milki nekoliko las, Marijca pa jo vščipne v roko in potem se vstopita oba pred njo in se ji smejeta in skačeta od veselja, kakor bi bila naredila Bog vé kako junaštvo. Mati pa se je skrivaj muzala bistrournima in nadepolnima otrokoma.

„Poglej Marijca, joka se!“ zakliče Tinče in v veselju se prekucne čez glavo.

„Ha, ha, joka se, joka se!“ zakriči Marijca in oponaša Milko.

„No, no“, ogласi se mati, „kaj pa misliš, punica? Zakaj se kisaš? Nič ne misli, da si pri Marti. Ona te je razvadila, ali pri nas bo drugače! Glej no, kar vedno bi se — — — No, to je pa že od sile!“

Tak je bil Milkin vsprejem. Naslednje dni pa je bilo seveda še slabše. Prave vice so se začele za ubogo siroto. Tine in Marijca sta ji nagajala, kjer sta mogla, gospodar in gospodinja pa sta vpila na njo ves božji dan. Nasitila se ni seveda nikdar. Njeno obleko je razdajala gospodinja Marijci. Ako se je kdaj trudna od dela oddahnila za trenotek, je že vpila na njo gospodinja:

„Glej jo no, glej, že zopet pase lenobo! Ali mišliš, da se res ne smeš dotakniti dela? Seveda, jedla in posedala bi dan na dan, to bi bilo za te! Kaj meniš, da smo dolžni te zastonj pasti? Ali je to hvaležnost? Precej delat!“

In če je bil gospodar doma, je vedno zvesto pritegnil:

„Ali ne veš, kaj je rekel tisti kralj? Kar delaš, zase delaš! Jaz pa mati nimava ničesar od tega. Vse je za tvojo korist! Spravi se!“

In tako je tekел dan za dnevom. Milka je po dnevi molčala in trpela, po noči pa jokala in molila.

(Konec prihodnjíč.)

Sreča mladinskih let.

(Piše Fr. Kralj.)

III. Pri jedi.

Angleški pregovor pravi: „Katero besedo slišijo otroci najraje?“ — „Kosilo je na mizi!“

Modri ljudje sicer trdijo, da ni prav spodobno in lepo govoriti veliko o jedéh, ker tako govorjenje razodeva človeka-sladkosnedenca; a mi si ne moremo misliti sreče mladinskih let brez jedi. Sami mi pritegnete, da bi bil naš popis jako pomanjkljiv, če ne bi ničesar omenjali o zajutreku, južini, večerji in družih prigrižljajih vmes. Kako naj bi tudi otroci dorasli do vrha, ko ne bi jedli? Takim modrijanom, ki se muzajo pri pogovoru o jedi, bi lahko odvrnili s svetim pismom. Tam govori Bog prvima človekoma: „Glejta, dal sem vama vse semensko zelišče na zemlji in vsa drevesa . . ., da naj so vama v živež.“ (I. Mojzes, 1. 29.)

Poglejmo torej širni svet, kako velik je in kako krasan! In vse, kar zemlja rodi, in kar na nji živi, je v prid, v korist in živež človeku. Preljubi Bog je nam vsem pogrnil veliko mizo in jo obložil z raznovrstnimi jedili, da se pri nji gostijo brezštevilni gostje vsak po svoje.

Otroci, le veseli bodite, da je tako. Ali niste že večkrat slišali, kako je nesrečen človek, ki ne more jesti, n. pr. bolnik. Slišal sem nekoč o silno bogatem možu, da je milo vzdihoval v svoji bolezni: „Oj, kako rad bi bil zadnji berač v naši deželi, da bi mogel vsaj s slastjo povžiti košček kruha!“ Pa ni se mu izpolnila želja; umreti je moral! Glejte, vam je pa tako dobro! Kakor riba ste zdravi in skrbni oče in mati že za vas skrbé, da ne počivajo vaši mali zobki, in da ima kaj mleti vaš želodec. Saj je ljubi Bog sam dal

posebno otrokom slast do jedi, da bi poprej zrasli in si sami služili vsakdanjega kruha. Tako je bilo in bo na svetu. In ta božji dar je pri otroku najbolj razvit; sicer pa ostane ta zmožnost tudi pri starejših in odraslih ljudeh dolgo časa čila.

Le pogledjte obe sliki! Bratec in sestra sta se naigrala na dvorišču. Vse igre sta že poskusila, dostikrat sta že poljubila mater zemljo, zato ne marata več se igrati. Zakaj ne? Prosto povejmo: lačna sta! Hitro tečeta v kuhinjo k materi in prosita milo: „Mati, mati, jesti!...“

In mati se ne morejo ustavljati tem nadležnim prosilcem. Pokličejo starejšo sestro in dajo v dveh skledicah otrokoma mleka. To je tudi najljubša, pa tudi najredilnejša hrana za otroke. Fantek vzame skledico in hajdi z mlekom. Po poti zgubi oba čreveljčka, a ju nima časa pobrati. Vsede se na velik pehar, dene med kolena skledico in — to mu gre v slast sladko mleko!

Mlajša sestra pa še ne vé, da je desnica lepa in levica slepa, pa ji mora dajati jesti starejša sestra. Zato jo imata mlajša dva tako rada. Ž njima moli pred jedjo in po jedi, pomije jima skledice. Saj veste, da mora imeti vsak svojo skledo, in precej bi bil jok, ko bi jo kdo drugi rabil. Kako zadovoljno gledata oba malička, kakor bi hotela že z obrazi naznaniti, kako dobro je mleko. Rada imata seveda tudi kašo, to otročjo pašo, ali čez mleko pa le ni. Pa še neko pravico ima mali dečko. Zvečer dobi od matere pravico, da pogloda lonec. Saj mu pa že sosedovi otroci nagajajo: „Fronc! si poglodal lonč?“ Pa to ga nič ne moti, saj vé, da je dobro poglodati lonec, ker mati svojemu ljubljénku dadó vedno kaj dobrega.

No, in druga sličica ima še zanimivejši prizor. Cela procesija otrok je. Komaj čakajo južine; saj so pa tudi že pošteno lačni, ni jim treba čakati, da bi jim še kdo prigovarjal in želel: „dober tek!“ Še psiček gre skromno za njimi prepričan, da ga ne bodo pozabili, saj je njihov ljubljénec. Popoldne se bodo znova potem ž njim igrali na vrtu. Dà, izpod mize se je prikazal tudi škorec, češ, kaj neki pomenijo ti veseli obrazi, ta hitra hoja, in vsi otroci so skupaj, kar sicer ni navada. No, le potolaži se, škorec, kosilo nesó na mizo in tebe gotovo ne pozabijo!

Tako ima tudi kosilce, če je tudi borno in skromno, mnogo zanimivih prizorov.

Ker sem o jedi tako prosto govoril, smem upati, da me boste tudi poslušali, če pridenem tem všečnim besedam še nekaj koristnih naukov.

Dan za dnem jeste mnogokrat, ali pa mislite mnogokrat na darilca jedij — na Boga? Saj je on vstvaril vse stvari, ki vam služijo v jed. Zato molite prav hvaležno pred jedjo in po jedi, da bi vam blagoslovil sveti Duh jedi! Molite pa tudi vneto iz srca: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh!“ Bodite torej hvaležni Bogu, bodite pa tudi hvaležni svojim skrbnim starišem, ki služijo tudi za vas v potu svojega obraza vsakdanjega kruha. Privadite se pa že v nežni mladosti, da boste izpolnjevali besede sv. Pavla, ki nam velí: „Ali tedaj jeste ali pijete, ali kaj družega delate, vse k časti božji delajte.“ (I. Kor. 10, 31.)

Kako se morate pri mizi spodobno vesti, lepo sedeti, počasi in čedno jesti, tega vas ne bom učil; to vam že povedó dobri stariši. Seveda poslušni morate biti, da ne bo treba večkrat ponavljati takih naukov. Vendar jedno smem pa tudi jaz še pristaviti. Ravno radi tega, ker je mlademu ljudstvu dobro jesti pa večkrat jesti tako prijetna zabava, si že sedaj nabirate v nebesih velike zasluge, ako si kaj pritrgujete v jedi, ako jeste le o gotovih

obrokih, jutraj, opoldne, zvečer in morda dvakrat vmes, ne pa kar ob vsaki priliki, kadar morete kaj dobiti. Posebno se varujte sladkarij, ki niso hasne zdravju. Sveti ljudje so se začeli postiti že v zgodnji mladosti. Z nobeno rečjo si človek tako zelo ne utrjuje svoje volje kakor z zmernostjo in postom. Saj so še celo pagani imeli modri pregovor: „Ne živimo zato, da bi jedli, marveč zato jemo, da bi živeli.“

Slovó.

Kolovrat je vrtela mati,
Ko sem jemal od nje slovó,
Oba začela sva plakati,
Ko sva podala si rokó.

V kosmičih zunaj je snežilo,
In stopil sem čez hišni prag;
Srce mi bridko je čutilo,
Kako mi domek bil je drag.

Fanica Vovkova.

